

Kännedom om kollektivavtalad tjänstepension och försäkring

Rapport mars 2024

Författare: Peter Karlsson, Avtalat
peter.karlsson@avtalat.se

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	3
2.	Om undersökningen.....	3
3.	Kollektivavtalad tjänstepension och försäkringar	4
3.1	Tjänstepension	4
3.2	Försäkringar.....	4
4.	De olika kollektivavtalade försäkringarna	5
5.	Om kollektivavtalade försäkringar	6
5.1	Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA).....	6
5.2	Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)	6
5.3	Omställnings- och kompetensstöd.....	6
5.4	Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) och ITP sjukpension.....	6
5.5	Föräldrapenningtillägg (FPT) och föräldralön	6
6.	Om Avtalat	6

1. Sammanfattning

I denna rapport redovisar vi resultatet från den kännedomsundersökning som genomfördes i december 2023 där vi frågade anställda om kollektivavtalad tjänstepension och försäkring. De som deltog i undersökningen var anställda i privat sektor med kollektivavtal.

Resultatet visar att fler har kännedom om sin kollektivavtalade tjänstepension än om det kollektivavtalade försäkringsskyddet, som många säger sig sakna kunskap om.

Nästan var femte (19 %) av de anställda i privat sektor med kollektivavtal uppger att de saknar kunskap om sin tjänstepension. Dubbelt så många saknar kunskap om sina kollektivavtalade försäkringar. Fler än 4 av 10 privatanställda (43 %) svarar att de antingen aldrig har hört talas om kollektivavtalad försäkring, knappt känner till något eller inte vet.

Av de kollektivavtalade försäkringarna är okunskapen störst om att närstående kan få ersättning om den anställda dör under sin anställningstid. Även många saknar kunskap om att det finns extra pengar att få vid föräldraledighet via kollektivavtalet.

Nästan var fjärde (23 %) säger att de aldrig hört talas om försäkringsskyddet via kollektivavtalet vid dödsfall och nästan var femte (18 %) svarar att de aldrig hört talas om att kollektivavtalet kan ge extra pengar vid föräldraledighet.

Nästan lika många (17 %) säger att de aldrig hört talas om att det finns möjlighet till coaching och ekonomisk ersättning, utöver a-kassan, vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

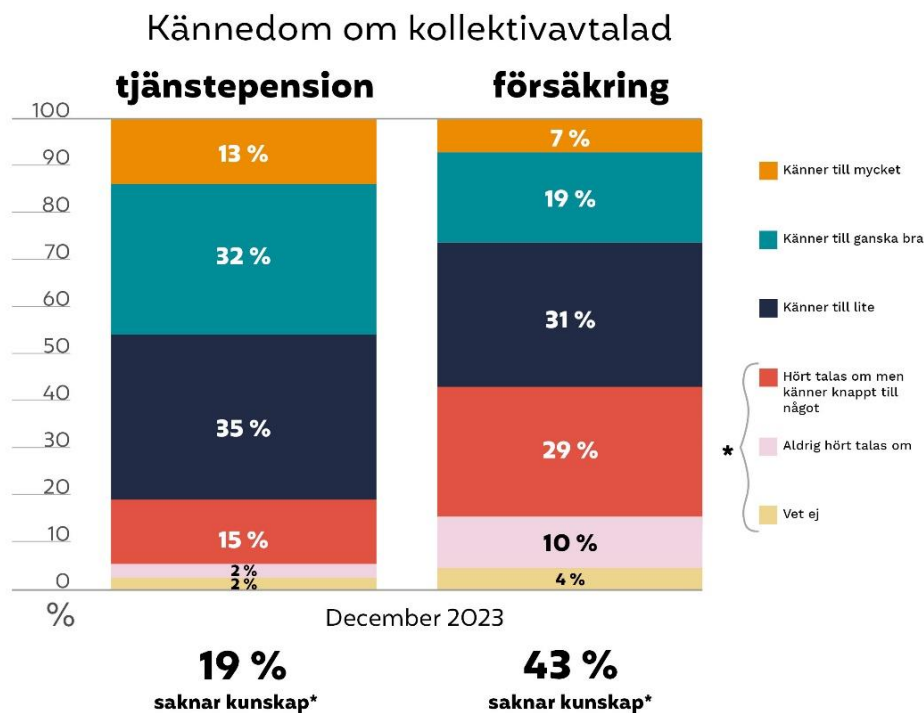
2. Om undersökningen

I december (vecka 49) 2023 genomfördes undersökningen av byrån Wavemaker på uppdrag av Avtalat. Vi frågade anställda i privat sektor med kollektivavtal om deras kännedom om kollektivavtalad tjänstepension och försäkring.

Undersökningen utfördes via datorassisterade webbintervjuer (CAWI) i en nationellt representativt sammansatt panel (Norstat). Totalt deltog 605 respondenter mellan 20–65 år som har kollektivavtal i privat sektor.

3. Kollektivavtalad tjänstepension och försäkringar

I kollektivavtalen på privat sektor ingår tjänstepension och flera försäkringar såsom extra pengar vid föräldraledighet, sjukdom eller arbetskada.

3.1 Tjänstepension

Undersökningen visar att nästan var femte (19 %) av de anställda i privat sektor med kollektivavtal saknar kunskap om sin tjänstepension.

Av de övriga 81 % svarar den största delen (35 %) att de känner till lite om sin kollektivavtalade tjänstepension. 32 % säger att de ganska bra känner till tjänstepensionen och 13 % uppger att de känner till mycket.

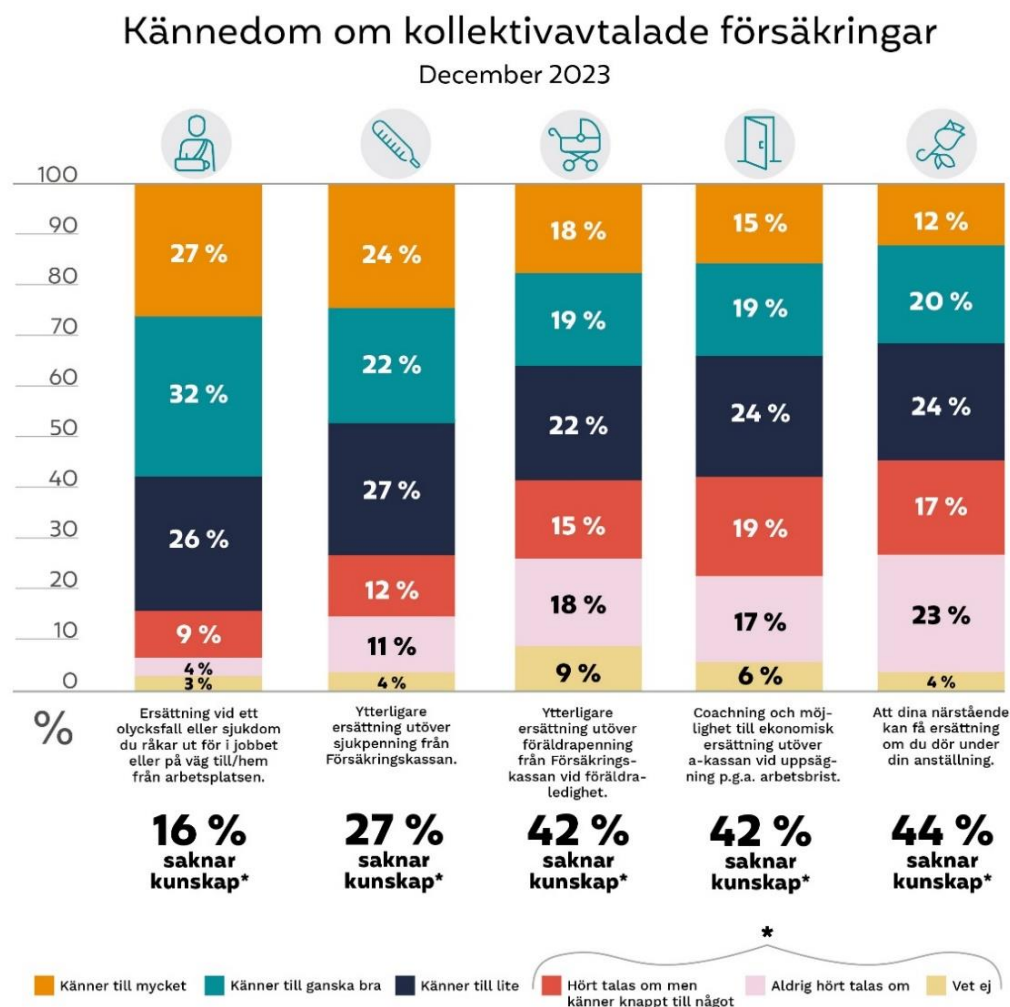
3.2 Försäkringar

Kunskapen om det kollektivavtalade försäkringsskyddet är betydligt lägre jämfört med kännedomen om tjänstepensionen bland privatanställda. Undersökningen visar att fler än 4 av 10 (43%) saknar kunskap om de kollektivavtalade försäkringar de omfattas av.

Av de övriga (57 %) uppger den största delen (31 %) att de har lite kännedom. Nästan lika många (29 %) säger att de hört talas om - men knappt känner - till kollektivavtalad försäkring. 19 % har ganska bra kännedom och 7 % säger att de känner till mycket om sina kollektivavtalade försäkringar.

4. De olika kollektivavtalade försäkringarna

Av de kollektivavtalade försäkringarna är okunskapen störst när det gäller kunskapen om att närstående kan få ersättning om den anställda dör under sin anställningstid. Även många saknar kunskap om att det finns extra pengar att få vid föräldraledighet via kollektivavtalet.

Nära var fjärde (23 %) säger att de aldrig hört talas om försäkringsskyddet via kollektivavtalet vid dödsfall och nästan var femte (18 %) svarar att de aldrig hört talas om att kollektivavtalet kan ge extra pengar vid föräldraledighet.

Nästan lika många (17 %) säger att de aldrig hört talas om att det finns möjlighet till coaching och ekonomisk ersättning, utöver a-kassan, vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Störst kunskap har privatanställda om att de kan få ersättning om de råkar ut för ett olycksfall i jobbet eller på väg till eller från arbetsplatsen. Hela 59 % uppger att de känner till detta ganska bra eller mycket väl.

Nästan lika hög kunskap finns om att kollektivavtalet vid sjukdom kan ge ytterligare ersättning, utöver sjukpenning från Försäkringskassan. Nästan varannan (46 %) har ganska bra eller mycket väl kännedom om detta, enligt undersökningen.

5. Om kollektivavtalade försäkringar

En arbetsgivare som har kollektivavtal ska alltid teckna försäkringsavtal för sina anställda. Det innebär att anställda med kollektivavtal både får tjänstepension och ett antal försäkringar via jobbet. Försäkringarna täcker många situationer i livet och fungerar som ett komplement till det som anställda har rätt till enligt lag.

5.1 Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA)

Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA) kan ge den anställda pengar om den råkat ut för ett olycksfall i jobbet, eller på väg till eller på väg hem från arbetsplatsen. Anmälan görs till Afa Försäkring som avgör om den anställda har rätt till ersättning.

5.2 Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Ersättning från Tjänstegrupplivförsäkringen (TGL) kan ge förmånstagare ett skattefritt engångsbelopp om den anställda skulle dö. Ersättningen består bland annat av ett grundbelopp, som betalas ut till anhörig, samt om de finns barn som är under en viss ålder får de ett så kallat barnbelopp.

5.3 Omställnings- och kompetensstöd

Omställningsstöd är ett samlingsnamn för den hjälp en anställd kan få från en omställningsorganisation om personen blivit uppsagd på grund av arbetsbrist eller sjukdom eller efter att en tidsbegränsad anställning löpt ut. Stödet är en hjälp till att hitta ett nytt jobb. Kompetensstödet ger bland annat anställda en möjlighet att studera mitt i arbetslivet. En annan viktig del är möjligheten att få extra pengar under studierna.

5.4 Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) och ITP sjukpension

För arbetare finns Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) som ger extra ersättning om den anställda är sjuk längre än 14 dagar. Tjänstemän får kollektivavtalad sjuklön från dag 15. Det finns också en kollektivavtalad försäkring som heter ITP sjukpension, som ger tjänstemän extra ersättning om sjukskrivningen varar längre än 90 dagar.

5.5 Föräldrapenningtillägg (FPT) och föräldralön

För arbetare finns Föräldrapenningtillägg (FPT) som kan ge extra pengar vid föräldraledig utöver ersättning från Försäkringskassan. Tjänstemän kan få föräldralön.

6. Om Avtalat

Avtalat startade sin verksamhet den 1 januari 2021 på uppdrag av arbetsmarknadens parter Svenskt Näringsliv, LO och PTK. Vi finns till för närmare tre miljoner anställda och arbetsgivare med kollektivavtal i privat sektor. Vi informerar och vägleder om kollektivavtalad tjänstepension och försäkring. Vår ambition är att alla ska förstå och uppskatta pension och försäkring via jobbet, även innan det behövs.